A°. 1816. N°. 27.

LEYDSE COURANT.

VRYDAG DEN 1 MAART.

SPANJE N.

MADRID den 9 Februarij. Na lang in onzekerheid geweest te zijn over den toestand der zaken in onze Americaansche Bezittingen, heeft men heden het volgend *officieel Artikel* medegedeeld:

„ De berigten van Vera-Cruz, in dato 30 November, behelzen, dat op den 9den dier Maand de berugte Morellos (gewezen Priester, en nu Generaal der Opstandelingen) ten gevolge eener volkomen nederlaag, gevangen genomen is. Men heeft zich meester gemaakt van een zeer rijk Convoij, waar van op den 20 November een gedeelte te Xalapa, onder bedekking van 1500 Man, is binnen gebragt. Die Rijkdommen, gedragen door 1324 Muil-Ezels, bestonden onder anderen in 7 Millioenen 250 duizend harde Piasters in Zilver, 357 duizend harde Piasters in Goud, en 397 quintalen Granen. Al het Geschut en de Ammunitie van het Leger der Rebellen, mitsgaders de Equipagien van Morellos zijn genomen; de voornaamste Aanvoerders zijn gesneuveld."

ITALIEN.

ROMEN den 10 Februarij. De Oostenrijksche Minister, die eene vrij lange Conferentie met den Cardinaal-Secretaris van Staat gehad heeft, had ook gister een bijzonder gehoor bij den Paus, en heeft denzelven, zo men verzekerd, eenen Brief van zijnen Souverein overhandigd, betreklijk de geschillen tusschen de beide Hoven. De doorzichtigste lieden geloven niet meer aan des Keizers komst alhier. Men verstaat zich onderling te weinig om begeerig te zijn om malkander te zien. Men heeft opgemerkt, dat de reizen der Oostenrijksche Keizers naar Romen nooit gelukkige gevolgen hebben gehad, en men herinnerd zich nog het verblijf van Joseph den Tweeden. Voor het overige volgt Oostenrijk een stelzel van secularisatie, het welk, op Italien toegepast, aan de Kerk niet voegen kan. Voorts heeft men opgemerkt dat de Ministers van Oostenrijk en Spanjen op de laatste bijeenkomst bij den Franschen Ambassadeur vrij hevige woordenwisseling gehad hebben.

De Nagtmaskers zijn hier strenglijk verboden; niemand mag, na het *Ave Maria*, op straat gaan, dan met ontbloot aangezicht.

LIVORNO den 12 Februarij. De Barbarijers hebben hunne magten vermeerderd, en hunne verwoestingen vermenigvuldigd. Twaalf vereenigde Algerijnsche Vaartuigen hebben op verscheide plaatzen van onze Kusten landingen gedaan; Mannen, Vrouwen, Kinderen, Vee en alles was zij maar grijpen konden, weggevoerd. Op verscheide plaatsen heeft men de klok geluid. Te St. André is het Volk in massa opgestaan, heeft zich kragtdadig te-[illegible] verzet en hen gedwongen hunne prijzen te laten varen, en in allen haast zich weder in te schepen. Twee hunner Vaartuigen, die zich in Zee begaven, met hunne Equipagien, zijn weg.

Onze Koophandel heeft weinig te beduiden. Er komen wel Vaartuigen van Marseille, maar weinig. De Engelschen doen ons een Geld-oorlog aan. Wij zijn overkropt van hunne Goederen. Ruilen doen zij niet; zij willen Geld, en geven hunne Waaren tot laagen prijs; te Malta, en te Gibraltar hebben zij Magazijnen, en verteren geen vijf pCent op de massa van hunne Producten. Hebware te wenschen, dat de oude wetten in kracht waren. Onze Schepen liggen in de Haven te verrotten, even als onder den Gewelddenaar.

FRANKRYK.

PARYS den 24 Februarij. Eergister deden de Minister van Buitenlandsche Zaken, President van den Raad der Ministers, en de Minister van Politie, aan de Kamer der Pairs, en daarop aan die der Afgevaardigden, uit naam des Konings, de mededeeling van een Brief, door wijlen de Koningin Maria Antoinetta, vijf uren vóór haren dood, eigenhandig geschreven, en welken men onder de papieren van den Heer Courtois, thans als Koningsmoorder uit Frankrijk gebannen, gevonden heeft. Deze Brief, in 't koper gegraveerd en afgedrukt, zal aan de beide Kamers worden uitgedeeld. De Heeren de Chateaubriand en de Choiseul spraken daarop bij de Pairs met even veel vuur als welsprekendheid over de deugden en ongelukken van wijlen de Koningin, en den diepen indruk welken deze bekendmaking op hun maakte. — Zie hier dit stuk, zo als hetzelve door den *Moniteur* is medegedeeld.

TESTAMENT VAN MARIA ANTOINETTA

van Oostenrijk, Koningin van Frankrijk en Navarre.

Den 16 October ten half vijf uren des morgens.

„ Aan u, mijne Zuster, schrijf ik thans voor de laatste maal. Ik ben veroordeeld, niet tot eenen schandelijken dood, die slechts voor misdadigen bestaat, maar om uwen Broeder te gaan wederzien.

„ Onschuldig, gelijk hij, hoop ik, dezelfde onverschrokkenheid, als hij, in die laatste oogenblikken te toonen. Ik ben kalm, gelijk de mensch alleen dan is, wanneer zijn geweten hem niets verwijt. Ik gevoel slechts eene diepe smart, dewijl ik mijne arme Kinderen moet verlaten. Gij weet, dat ik enkel voor hen en voor u, mijne goede en teerhartige Zuster, leefde; in welken toestand laat ik u, die, uit vriendschap, alles hebt opgeofferd, om bij ons te blijven — in welken toestand laat ik u later!

„ Ik heb bij het pleidooi van het proces zelf vernomen, dat mijne Dochter van u gescheiden is. Helaas! dat arme, ongelukkige kind! Ik durf haar niet schrijven; zij zou mijnen Brief toch niet ontvangen; ik weet zelfs niet, of deze u in handen zal komen.

„ Ontvang op dit oogenblik mijnen zegen voor hen beiden. Ik hoop, dat zij zich eens, wanneer zij grooter zijn, met u zullen kunnen vereenigen en uwe teedere zorgen geheel zullen genieten. Dat zij beiden zich dat geene herinneren, hetwelk ik hun onafgebroken heb ingeprent, namelijk, dat goede Veginselen en naauwgezette pligtsbetrachting de eerste grondregelen des levens zijn, dat hunne onderlinge vriendschap en hun weerkerig vertrouwen er het geluk van zullen uitmaken.

„ Dat mijne Dochter gevoele, haren Broeder, onder zijnde dan hij, steeds te moeten helpen door de raadgevingen, die hare meerdere ondervinding en hare vriendschap voor hem haar ooit kunnen doen zamelen.

„ Dat mijn Zoon, op zijn beurt, aan zijne Zuster alle zorgvuldigheid, alle diensten bewijze, waartoe de vriendschap den mensch kan aanvuren. In een woord, dat zij beiden gevoelen, dat zij, in welken toestand zij zich immer bevinden, nooit waarlijk gelukkig zijn zullen, dan door hunne eendragt.

„ Dat zij een voorbeeld aan ons nemen! Hoe vele vertroostingen heeft onze vriendschap ons midden onder onze rampen gegeven! En in den voorspoed geniet men dubbel, zo men dien met eenen vriend kan deelen. Waar echter zal men teederder en beminder vrienden, dan onder zijne eigene Bloedverwanten, vinden!

„ Dat mijn Zoon nimmer de laatste woorden zijns Vaders, die ik hem uitdrukkelijk herinner, vergete; dat hij onzen dood nooit zoeke te wreken.

„ Ik moet u spreken over eene zaak, die mij zwaar op het hart ligt. Ik weet hoe veel moeite dit Kind u moet veroorzaakt hebben. Vergeef het hem, mijne Zuster! Denk aan zijnen jeugdigen ouderdom, bedenk, hoe gemakkelijk het is, een Kind alles wat men wil en zelfs dat geene, wat het niet begrijpt, te doen zeggen.

„ Er zal, hoop ik, eene een tijd komen, waarin hij de waarde uwer liefde en teederheid voor hen beiden beter zal gevoelen.

„ Er blijft nog overig, u mijne laatste gedachten toe te vertrouwen. Ik zou dezelve gaarne, van het begin van het proces af, hebben opgeschreven; maar, behalve dat men mij niet veroorloofde te schrijven; door kruisten zij elkander zo snel, dat ik inderdaad geenen tijd daar toe zou gehad hebben.

„ Ik sterf in den Catholijken, Apostolischen en Roomschen Godsdienst, in den Godsdienst mijner Vaderen, in dien, waarin ik ben opgevoed, en welken ik altijd heb beleden, geenen geestelijken troost te wachten hebbende, en niet wetende, of er nog Priesters van dezen Godsdienst bestaan, terwijl de plaats zelf, waarin ik mij bevind, hen aan gevaren zou bloot stellen, zo zij er kwamen.

„ Ik vraag op regt vergiffenis aan God voor alle misslagen, die ik gedurende mijn leven begaan heb. Ik hoope, dat hij, door zijne liefde, mijne laatste smeekingen, gelijk die, welke ik sedert langen tijd tot hem heb opgezonden, zal verhooren, en naar zijne barmhartigheid en goedertierenheid mijne ziel in genade zal opnemen.

„ Ik vraag vergeving aan allen, die ik ken, en aan mijne Zuster, in het bijzonder, over alle onaangenaamheden en moeite, die ik u mogelijk, zonder het te willen, heb veroorzaakt; ik vergeef aan alle mijne vijanden het kwaad, dat zij mij gedaan hebben.

„ Ik zeg op dit oogenblik vaarwel aan mijne Tantes en aan alle mijne Broeders en Zusters. Ik had Vrienden; het denkbeeld voor altijd van hen gescheiden te worden en de gedachte aan hunne smarten, treft mij het diepste, terwijl ik sterf. Dat zij ten minste weten, dat ik tot op het laatste oogenblik aan hen gedacht heb.

„ Vaarwel, mijne goede en teedere Zuster! Moge deze Brief U in handen komen!"

„ Denk steeds aan mij. Ik omhels U met al mijn hart, even als mijne arme en geliefde Kinderen. Mijn God, hoe hartverscheurend is het, hen voor altijd te moeten verlaten!"

„ Vaarwel! Vaarwel! Ik zal mij voortaan alleenlijk met de belangen mijner Ziel bezig houden. Men zal mij misschien, daar ik niet vrij ben in mijne daden, eenen Priester brengen; doch, ik verklaar op dit jongenblik plegtig, dat ik geen woord tot hem zal spreken, maar hem als eenen Vreemdeling zal behandelen."

Voor Copie conform met het originel, geheel geschreven door de hand van Hare Majesteit, de Koningin Maria Antoinetta.

De Minister van Algemeene Politie,
(*geteekend*) Graaf DE CAZES.

Dadelijk werd in beide Kamers tot een adres aan den Koning besloten, door groote Deputatien te overhandigen, en op gister aan Hoogstdezelven aangeboden. Dat der Pairs, door den Cancelier aangeboden, luidde aldus:

SIRE!

„ Uwe Kamer der Pairs, diep getroffen door de mededeeling, welke U. M. aan dezelve heeft gelieven te doen, zou zich wel van de formen hebben willen ontslaan, door Uwe wijsheid voorgeschreven, om de hulde harer eerbiedige dankbaarheid zonder verwijl aan de voeten des troons overtebrengen."

„ Afgrijzen en bewondering hebben zich vereenigd bij de lezing van dit geschrift, door een wonder bewaard, en hetwelk zóó wel de groote ziel en het heldhaftig karakter van H. M. de Koningin Maria Antoinetta, dat onschuldig slagtoffer der vreeselijkste gruweldaad, schildert; zij is geheel aan haren God en aan hare Koninglijke familie verkleefd! welk een verwonderlijke moed! welk eene engelachtige onderwerping in het beslissende harer laatste oogenblikken!"

„ Hoe verheven is zij, wanneer zij hare laatste gedachten met eene vaste hand opteekent! gedachten van ongeruste teederheid voor hare Kinderen, van welwillendheid en genegenheid voor hare Vrienden; gedachten, welke onze heilige Godsdienst, en de herinnering van den gemarteldenKoning alleén vermogten in te boezemen: gedachten van godheid en vergiffenis voor hare Beulen. Hunne goddeloze vermetelheid heeft dus dit kostbaar gedenkstuk der hoogste deugd niet durven verrijelen; op het oogenblik, waar op de te lang ongestrafte boosheid eindelijk, de boeting van haren nieuwen opstand begint, wordt zij door de Voorzienigheid genoodzaakt, aan

(*Het vervolg op de kant van deze Blaan.*)

De Koning heeft gelieven te antwoorden:

„ Sire! in den bedroevenden staat, die de medeleeling over de gevoeltens, die gij mij in naam van de Kamer der Pairs bericht, door Uwe Majesteit te geven van het stuk, 't welk mij in mijn leven het meest aangedaan heeft, heb ik haar in de smart en bewondering, die het in mijne ziel heeft opgewekt, willen doen deelen. Met genoegen ontvang ik uwen uitgedrukten wensch, om uwe namen te zien graveren op het Koper, hetwelk voor altijd van onze smart en onzen eerbied ven. Hare Godsdienstige en Koninglijke Ziel heeft zich uitgestort in dien brief, welke nog iets schijnt te voegen bij dat Testament, het welk u meer doen bekkhuftige, het welk U. Sire! voor de gift, die uwe Majesteit aan elk onzer schenkt, van dien brief, waarvan de kunst de oorspronkelijke trekken herstelt, maar niet de gevoelens, die gij mij in naam van de Kamer der Pairs bericht, door Uwe kennis te geven van het zelfde gedachte, bewonderde der Voorzienigheid, die aan den tijd vergund heeft aan de laatste gevoelens onzer Vorsten te openbaren. Waarom zullen wij uitlatingen onverbiddelijk zijn, en het uitterlijk treffende tige, het welk U Christelijke deugden heeft aangetoond. Wij danken U. Sire! voor de gift, die uwe Majesteit in zijn schoon bewaren, dat wij beveuren, voor altijd in onzen eerbied Quiten! Maar neen! Zij is voor ons niet gebeurtenis verlorenen. Zij is voor ons niet gebeurtenis verlorenen. Zij is voor ons niet gebeurtenis verlorenen.

vinde. Wij zullen dien brief als eene erfenis aan onze Kinderen nalaten: hij zal hun leeren dat er deugden zijn, boven de dwalingen der Eeuwen verheven, en dat de Godsdienst, welke die deugden inboezemt, in het hart der Koningen het veiligste onderpand voor het geluk der Volken is.

De Koning gaf hier op ten antwoord: „Ik ben aangedaan door de gevoelens, welke de Kamer der Afgevaardigden mij, bij gelegenheid der door mij gedane mededeeling heeft uitgedrukt. Geene gebeurtenis heeft mij zo diep getroffen als deze ontdekking. Ik dank daar voor de Voorzienigheid, welke de deugden van haar, wier Onderdaan, wier Broeder, en, ik durf zeggen, wier Vriend ik was, heeft willen openbaren. Ik ben verzekerd, dat elk uwer zorgvuldig dit mijn geschenk zal bewaren, en aan onze Naneven achterlaten; dan zullen dezen, gelijk wij, Recht doen aan haar, aan welke bij haar leven zo weinig Recht gedaan wierd."

De Deputatie begaf zich vervolgens ook bij de Hertogin van Angoulême, die haar door aandoening bijna niet kon antwoorden.

De 5 pCts. zijn gister gebleven op 6a Fr. 15 Cent. Bank-Actiën 1065.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM den 27 Februarij. Gisteren avond heeft de Koninklijke Familie, benevens Mevrouwen de Prinsessen Douairières, den Fransehen Schouwburg met hare tegenwoordigheid vereerd. Kort na zeven ure traden Hoogstdezelve de Koninklijke Loge binnen, en werden, onder het spelen der Nederlandsche Liedezen, met een algemeen gejuich verwelkomd, dat, zo mogelijk de geestdrift nog te boven ging, waarmede de Souverein in deze Stad verwelkomd is.

Heden morgen ten 11 ure, is Z. M. met een Gevolg uitgereden, om de Kweekschool tot de Zeevaart en vervolgens de Lands-Werf met een bezoek te vereeren, op welke beide plaatsen Z. M. met eerbied ontvangen, en met toejuichingen eener groote menigte aanschouwers begroet werd. Na de tegen heden andermaal aangekondigde Koninklijke audientie, hadden verscheidene aanzienlijke Personen de eer, om bij Z. M. middagmaal te houden. Heden avond zal Z. M., met de geheele zich in deze Stad bevindende Koninkl. Familie, den Hollandschen Schouwburg met zijne hooge tegenwoordigheid vereeren, ter bijwoning van een groot Militair *Concert*, het welk alsdan door de Schutterij dezer Hoofdstad aan Z. M. zal worden aangeboden.

AMSTERDAM den 28 Februarij. Gister werd in de Kweekschool voor de Zeevaart alhier, het tweede Verjaarings-feest der zo gelukkige herstelling van dezelve Kweekschool gevierd, aan welke Feestviering geen meerdere luister kon worden bijgezet, noch grooter eer aan de Kweekelingen en aan Commissarissen van hetzelve Gesticht aangedaan, aangezien het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, vergezeld van Zijne Kon. Hoogheid Prins *Frederik* en verder luisterrijk Gevolg, op verzoek van Commissarissen goedgunstiglijk behaagd had, dezelve met Zijne hooge tegenwoordigheid te vereeren; de Kweekelingen dan op eenen buitengewonen maaltijd onthaald wordende, verledigde zich Z. M. om gedurende denzelven met verschillende Kweekelingen, welke reeds van de door hen (sedert hunne plaatsing in dit Gesticht) gedane eerste Zeereis waren gerecourageerd, te spreken, en hen onderscheidene vragen betreffende dezelve en hunnen aldaar stand te doen, welke door die Kweekelingen met gepaste antwoorden en opheldering opgelost werden; waarna door den tijdelijken Voorzitter van Commissarissen, den Ed. Achtb. Heer *J. van Halmaal*, de toasten

werden ingebracht.

Het Concert op gister door de Schutterij dezer Stad, in den Hollandschen Schouwburg gegeven, is tot het end toe, met de tegenwoordigheid Hunner Majesteiten, die van Prins *Frederik* en van de beide Prinsessen Douairieren vereerd geworden. De Zaal was buitengewoon verlicht en met eene draperie, die de kleuren der Hollandsche Vlag vertoonde, versierd. Het gezelschap bestond uit de Opper-Officieren en Officieren van het Garnisoen van de Schutterij, uit een gedeelte van dit laatste ligchaam, en voorts uit de aanzienlijkste Personen van beide Sexen. De Koninklijke Familie werd, zo als altoos, met geestdrift ontvangen.

Heden, de verjaardag van Z. K. H. Prins *Frederik*, is er eene groote Parade van het Garnisoen geweest, waarop de Troepen door Z. H. zelve ginspecteerd zijn. Tegen 12 ure is het Gefchut gelost. Heden avond is er Bal op het Paleis, waartoe ruim 700 Personen genoodigd zijn. Van onderscheidene Gebouwen en Huizen in de Stad wapperde de Hollandsche Vlag en op vele plaatsen ziet men aanstalte maken tot eene Illuminatie.

's GRAVENHAGE den 28 Februarij. Heden op den middag, is hier, ter gelegenheid van den hengelijken Verjaardag van Z. K. H. Prins *Frederik*, groote Parade gehouden. Eene menigte Menschen was uit de Steden Delft, Rotterdam, Leyden, Haarlem, Amsterdam, Utrecht, Amersfoort, Gouda, Schiedam, Vlaardingen, Maassluis, Monster, Naaldwijk, Wassenaar, Voorburg, Rijswijk, Delfshaven, Overschie, Schoonhoven, Woerden, Zwijndrecht, Dordrecht, Oudewater, Gorinchem, Leerdam, Vianen, Culemborg, Schoonrewoerd, Ameide, Tiel, Wijk bij Duurstede, Utrecht, Amersfoort, Zeist, Bilthoven, Soest, Baarn, Hilversum, Naarden, Muiden, Weesp, Amstelveen, Ouderkerk, Abcoude, Loenen, Nieuwersluis, Vreeland, Breukelen, Maarssen, Utrecht, Zeist, Driebergen, Rijsenburg, Doorn, Amerongen, Wijk bij Duurstede, Culemborg, Vianen, Leerdam, Gorinchem, Oudewater, Schoonhoven, Woerden, Alphen, Leyden, Delft, Rijswijk, Voorburg, Wassenaar, Naaldwijk, Monster, Maassluis, Vlaardingen, Schiedam, Overschie, Delfshaven, Rotterdam, Dordrecht, Zwijnd